

Tórshavnar kommuna
Postsmoga 32
110 Tórshavn

Tórshavn, tann 8. desember 2020
J.Nr.: LUM-10- 20/00090-45
(at tilskila í svari)
Tykkara J.nr. 20/03216

Viðvíkjandi klaguni frá Felagnum Heimafríður um Tórshavnar kommunu og Tórshavnar Havn

Í klaguni frá Felagnum Heimafríður frá 13. august í ár varð klagt um, at Tórshavnar kommuna og Tórshavnar Havn ikki svaraðu felagnum, tá tað sendi fyrispurningar og skriv um óljóð frá skipum við bryggju í Kollafirði, inni á Sundi og í Tórshavn og at einki verður gjørt við trupulleikan, hóast gjørt er vart við ampan av óljóði í mong ár.

Umboðsmaðurin og setiumboðsmaður hava áður viðgjørt tvey klagumál frá Felagnum Heimafríður, har felagið klagði ávikavist Runavíkar kommunu (lum/setiumboðsmaður 20/00033) og Klaksvíkar kommunu (19/00106) um vantandi svar í sambandi við klagur, fyrispurningar og fundarumbøn um trupulleikar av óljóði frá skipum.

Hendan klagan um Tórshavnar kommunu og Tórshavnar Havn er lík nevndu klagumálum. Eg fari tí at vísa til nevndu mál, bæði tá ræður um spurningin um óljóð frá skipum og spurningin um vantandi svar.

Óljóð frá skipum

Í klagumálunum hjá Klaksvíkar og Runavíkar kommunu søgdu umboðsmaðurin og setiumboðsmaðurin m.a. at tá málið, at tálma ella steðga óljóði frá skipum við bryggju, er eitt mál sum er til viðgerðar og í løtuni liggur til politiska støðutakan, verður ikki gjørt meira við hendan partin av klagumálinum.

Klagan um Tórshavnar kommunu og Tórshavnar Havn er lík nevndu klagumálum. Hvat viðvíkur spurningum um óljóð frá skipum, fari eg tí at vísa til nevndu mál, og at hesi viðurskipti enn eru í politiskari viðgerð. Umhvørvis- og vinnumálaráðið hevur nýligani sent kunngerð, sum skal áseta markvirði fyri lágfrekvent óljóð frá skipum við bryggju, til hoyring við freist til 4.

januar 2021. Tá kunngerðin er komin í gildi, kunnu avgerðir hjá Umhvørvisstovuni um hesi viðurskifti kærast til landsstýrismannin.

Eg geri tí ikki meira við hendan partin av klaguni.

Vantandi svar

Í báðum nevndu klagumálum, mettu umboðsmaðurin og setiumboðsmaðurin, at undanførslurnar hjá kommununum fyri ikki at svara vóru ógrundaðar, bóru brá av vantandi virðing fyri klagaranum, og at kommunurnar ikki tóku trupulleikarnar, ið felagið vísti á, í nóg stórum álvara. Í báðum førum fingur kommunurnar átalur fyri handfaringina av málinum.

Við skrivi, dagfest 14. september 2020, sendi Tórshavnar Havn vegna Tórshavnar kommunu frágreiðing til umboðsmannin um málið, har greitt varð frá, hvørji stig kommunan hevur tikið síðstu árinum til tess at kanna og bøta um viðurskiftini við óljóði frá skipum við bryggju í kommununi. Eisini verður víst á, at tørvur er á yvirskipaðum kørmum fyri alt landið, um málið skal loysast nøktandi.

Hvat viðvíkur orsökunum til, at ikki er svarað einstøku skrivunum frá felagnum Heimafríði sigur Tórshavnar Havn:

“Tórshavnar Havn hevur ikki svarað einstøku skrivunum um larm. Allarflestu skrivini, sum eru viðlagdar í klaguni frá Heimafríði til Løgtingsins Umboðsmann, eru sendar til fleiri ymsar móttakarar, bæði almennar myndugleikar og fyrirkur, t.d. Umhvørvisstovuna, fleiri aðalráð og reiðaríir. Tórshavnar Havn hevur sostatt ikki fatað hesi skriv sum mál, ið krevja svar frá Tórshavnar Havn í hvørjum einstøkum føri. Hinvegin hevur Tórshavnar Havn fata skrivini sum viðmerkingar ella praj um ávís skip og skipaferðslu, ið borgarar órógvast av, og annars generelt sum viðmerkingar um ljóðampar frá virksemi á havnarløgum í kommununi.

Hóast Tórshavnar Havn ikki hevur svarað einstøku skrivunum, verða tey tó lissin og kannaði. Í allarflestu førum verður mett um, hvørt tað er gjørligt við einhvørjum tiltaki, sum kann minka um ljóðstøði ella amparnar, sum íbúgvur siga seg hava, t.d. við at veita skipunum landstreyms har ið tað ber til, ella at venda ella flyta skipið, ella tosa við skipið um tað er gjørligt at minka um sítt ljóðstøði við t.d. at skifta til annan ljósmotor. Í einstakum føri hava starvsfólk hjá Tórshavnar Havn verið inni í stovuni hjá klagara fyri at lurta eftir larmi frá skipi. Í fleiri førum eru skip noktaði atgongd til havnina og í einstøkum førum biðin um at fara úr havnini. Í summum førum verður tó ikki mett, at tað er gjørligt at gera nakað, ið kann minka um ljóðstøði.

Tórshavnar kommuna hevur eisini havt fundir við felagið Heimafríð um larm frá skipum. Ein fundur var við felagið hin 25. juni 2019 kl. 16, har ið nevndin í felagnum hevði eina framløgu fyri býráðslimum og embætissfólki um trupulleikan við larmi frá skipum. Og hin 4. mars 2020 var formaðurin í vinnunevndini saman við embætissfólki á fundi við Heimafríð um larm frá skipum á Vestaru bryggju í Tórshavn.

Eisini kann nevast, at umboð fyri Tórshavnar kommunu og Tórshavnar Havn (borgarstjórin, formaðurin í vinnunevndini og Havnameistarinn) hava javnan verið í fjølmiðlunum seinastu árinum og svara og greitt frá viðvíkjandi málinum um landstreyms og larm frá skipum, og kann hetta eftir

okkara tykki metast sum óbeinleiðis svar uppá klagurnar. Á aftastu síðu í hesum skrivi er yvirlit yvir tilfarið, ið hevur verið í fjølmiðlunum.

Leggjast kann aftrat, at Tórshavnar Havn fekk eina umfatandi umbøn um alment innlit frá felagnum Heimafríði, hin 25.02.2019, um innlit í kærur um larm frá skipum og ymisk rakstrarlig og fíggarlig viðurskifti hjá Tórshavnar Havn. Nógv tíð og orka varð nýtt at finna fram tilfarið í málinum. Hin 07.03.2019 sendi Tórshavnar Havn tann partin av tilfarinum, ið var klárt, við telduposti til felagið Heimafríð. Og 12.03.2019 sendi Tórshavnar Havn teldupost til Heimafríð, um at restin av tilfarinum, ið var ov rúgvismikið at senda, var klárt til innlit á Havnaskrivstovuni, men eingin frá felagnum Heimafríði kom tó á gátt at hyggja eftir tilfarinum.

Samanumtikið kann sigast, at orsökarnar til, at Tórshavnar Havn ikki hevur svarað einstøku skrivunum:

- Tórshavnar Havn hevur kannað ljóðviðurskiftini í Kollafirði við umfatandi ljóðkanning, ið vísti, at samlaða ljóðstøði ikki var hægri enn WHO tilmælir og umleið 5 dB lægri enn ásett mørkini í Danmark, og hesi úrslit eru miðlaði út alment og á borgarafundi í Kollafirði.
- Eingi formlig markvirðið eru ásett í Føroyum fyri skiparakstur ella havnavirksemi, tískil eru eingi formlig mørk brotin og virkseimið er harvið lógligt.
- Flestu skrivini eru send til eina røð av móttakarum og hevur Tórshavnar havn tískil ikki fata hesi skriv sum um roknað verður við svári frá Tórshavnar Havn í hvørjum einstøkum føri, men heldur, at okkurt verður gjørt við viðurskiftini, um tað ber til.
- Tórshavnar Havn lesur og kannar einstøku kærurnar, og metir um, hvørt tað er gjørligt við tiltøkum, ið kunnu minka um ljóðstøði, og setur tiltøk í verk, tá ið tað er gjørligt.
- Tórshavnar Havn viðvirkar í arbeiðnum fyri at minka um ampar av skipalarmi sum frá liður, bæði við áhaldandi at arbeiða við loysnum fyri at kunna veita skipum landstreym, og við eftir áheitan og eftir førimumi at geva sítt íkast í arbeiðnum hjá landsmyndugleikunum at skipa karmarnar á økinum.
- Tórshavnar kommuna hevur havt fundir við felagið Heimafríð um málið um larm frá skipum.
- Umboð fyri Tórshavnar kommunu og Tórshavnar Havn (borgarstjórin, formaðurin í vinnunevndini og Havnameistarin) hava javnan verið í fjølmiðlunum seinastu árinum og svara og greitt frá viðvíkjandi málinum um landstreym og larm frá skipum.

Tórshavnar kommuna og Tórshavnar Havn ásanna, at tað er ikki góður fyrisingarsiður, at borgari ikki fær svar uppá síni skriv og áheitanir, og fara vit tískil framyvir at bøta um mannagongdirnar í mun til at samskifta við tey, ið senda inn skriv og áheitanir um slík viðurskifti.”

Ein kommuna hevur sum myndugleiki skyldu at svara bæði borgarum og áhugafelagsskapum, tá hesir venda sær til kommununa um eitthvørt mál. Sum kommunan skrivar í síni frágreiðing til umboðsmannin, eru fleiri av skrivunum frá klagaranum, ikki orðað soleiðis, sum kærur vanligu eru, men líkast skrivini meir kunning ella áheitanum og eru send fleiri móttakarum. Hetta kann skapa iva um, hvussu skrivini skulu fatast.

Hetta er tó ikki galdandi fyri øll skriv, sum klagarin hevur sent kommununi síðstu árinum um óljóð frá skipum við bryggju í kommununi.

Eg haldi, at kommunan av samanhinginum millum øll skrivini frá klagaranum burdi havt skilt, at talan var um kæruskriv, og at kommunan tí hevði skyldu at svara felagnum.

Um kommunan metti, at óneyðugt var at svara øllum skrivum frá klagaranum, átti kommunan sambært góðum fyrisingarsiði í minsta lagi at svara felagnum einaferð og síðani boða frá, at kommunan framyvir ikki fór at svara líknandi skrivum frá felagnum.

Eg haldi tí, at málsviðgerðin hjá kommununi hevur ikki verið nøktandi og fari at geva kommununi eina átaluni fyri handfaringina av hesum máli.

Burtursæð frá omanfyrirstandandi viðmerkingum og átaluni geri eg ikki meira við málið.

Skriðið verður í næstum almannakunngjørt á heimasíðum okkara í navnleysum líki.

Vinarliga

Sólja í Ólavsstovu
Løgtingsins umboðsmaður